

تاثیر معماری محیط، بر میزان ارتکاب جرم (مورد پژوهش جرم سرقت در شهرستان آمل)

صدف جوادی^{۱*}، فریبرز دولت آبادی^۲

۱- دانشجوی دکترای معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بین الملل کیش، کیش، ایران

sadaf.architect۲۰۱۷@gmail.com

۲- دکترای معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بین الملل کیش، کیش، ایران

چکیده

با افزایش جمعیت در بیشتر کشورهای جهان، افزایش چند برابری میزان جرم نیز مشاهده می شود و تبعاتی از جمله احساس ناامنی و تحمیل مشکلات مالی بر جامعه و دولت و اختلال در کیفیت زندگی را در پی دارد. بررسی عوامل بوجود آورنده جرم از راه های مبارزه با آن است. علاوه بر تدابیر پلیس مکان و معماری فضا نیز در پیشگیری موثر است. عبارتی هر جرم در مکان فیزیکی و زمان خاص و شرایط اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی رخ می دهد. از آنجایی که جرم سرقت بسیاری، در مسکن که سرپناه انسانهاست صورت می گیرد، این مقاله سعی دارد به اثرات محیط بر ارتکاب جرم سرقت خانگی بپردازد. روش تحقیق حاضر، از نظر هدف و ماهیت، کاربردی و روش اجرا کیفی- کمی می باشد، مطالعات کتابخانه ای و اسنادی انجام شد و در نقشه مناطق دهگانه آمل منطقه با بالاترین جرم مشخص شد و جامعه آماری از مجرمین سارق شهرستان آمل انتخاب شده است و نمونه گیری در این مطالعه، تصادفی ساده است و بین ۲۰۰ سارق پرسشنامه ای بر اساس نظریه CPTED توزیع شد و مولفه های نظریه در میزان ارتکاب جرم سنجیده شد. نتایج حاصله از پرسشنامه را از SPSS و نمودار میله ای بدست آورده ایم. در نهایت به این نتیجه رسیدیم که سرقت بیشتر در مناطق ۷، ۸ آمل که مناطق مرفه نشین شهر است اتفاق می افتد و در پیمایش مشاهده شده که در این مناطق خانه ها مجلل تر هستند و گاه مسکن های مورد سرقت وضعیت امنیتی خوبی ندارند و مولفه های موثر در وقوع سرقت به ترتیب کیفیت مسکن و کاربری زمین، ضعف آسایش بصری و محیطی، ضعف فرم، ضعف سازمان فضایی و نفوذپذیری، ضعف اندازه فضا می باشد. از نظر اقتصادی و اجتماعی نیز که در ابتدای پرسشنامه سؤالاتش مطرح شد، فقر و بیکاری سن کم و بیسوادی از مشخصه سارقین بوده است. در آخر بعنوان راهکار نیز می توان به مسایل امنیتی در ساختمانها از جمله حصار، دوربین، سرایدار، نگهبان محله، نور مناسب، مکانیابی درست مسکن و پنجره های ناظر ... اشاره کرد. و همکاری پلیس و معماران نیز می تواند در به وقوع پیوستن این راهکارها موثر باشد.

واژه های کلیدی: جرم سرقت، محیط معماری، آمل، روانشناسی محیط، نظریه CPTED

۱- مقدمه

تمامی رفتارهای اجتماعی در فضای فیزیکی اتفاق می افتد یکی از این رفتارها جرم سرقت است. جرم عبارت است از، هر شیوه رفتاری که قانون را نقض می کند یک جرم وقتی اتفاق می افتد که چهار عامل همزمان با هم وجود داشته باشد ۱- قانون ۲- مجرم ۳- هدف ۴- مکان وقوع جرم (اشنایدر، ۱۳۷۸). هر میزان تراکم و تمرکز جمعیت و فعالیت های فیزیکی و انسانی